

3K - Zgodovina in filozofija

Opis vsebin učnih enot, časovna razporeditev po mesecih oz. število ur namenjenih posamezni učni enoti

September-oktober

Zgodovina: Dijaki bodo razmišljali o pojmu zgodovinopisja, o pomembnosti virov in o problemu objektivnosti zgodovinskih analiz. Utemeljili bomo ustaljeno razdelitev srednjega veka na zgodnji, visoki in pozni.

POZNA ANTIKA IN ZGODNJI SREDNJI VEK

Obravnavali bomo uveljavljanje krščanstva v okviru rimskega cesarstva in pokristjanjevanje novo naseljenih ljudstev (germanskih in slovanskih). Dijaki bodo spoznali nove oblike oblasti, družbene ureditve in kulture, ki so izhajale iz sobivanja germanskih ljudstev in rimskih staroselcev. Posebno pozornost bomo namenili razvoju frankovske države, obliki vladanja v času Karolingov ter razvoju fevdalne družbene ureditve, tako v evropskem kot vzhodno-alpskem prostoru. Dijaki bodo zgodovino zahodne Evrope povezovali tudi z istočasnim dogajanjem na območju vzhodnega Sredozemlja in Bližnjega Vzhoda: dotaknili se bomo tematik cesarja Justinijana ter rojstva in širjenja Islama.

Filozofija: uvod k pouku filozofije. Filozofska terminologija. Osnovna predelava temeljnih filozofskih vprašanj in kratek pregled filozofskih struj od antike do danes.

PREDSOKRATIKI

November

Zgodovina: Normani in Ogri.

Lokalna zgodovina Ogleja, Gorice in Trsta od antike do poznega srednjega veka. Posebno pozornost bomo namenili dokumentu s prvo omembo Gorice.

Filozofija: SOFISTI IN SOKRAT.

December – januar

Zgodovina: VISOKI SREDNJI VEK: odnosi med posvetno in cerkveno oblastjo.

Dijaki bodo obravnavali problematiko ikonoklazma v vzhodnorimskem cesarstvu. Spoznali bodo politične in organizacijske značilnosti oblasti v visokem srednjem veku. Obravnavali bomo med seboj povezane problematike t.i. „Gregorijanske reforme“, velike vzhodne shizme in boja za investiture. Dijaki bodo spoznali vzroke za prvo križarsko vojno, vzpostavitev krščanske oblasti na Bližnjem Vzhodu ter rojstvo treh glavnih meniško-viteških redov.

Filozofija: PLATON.

Februar

Zgodovina: Prehod v POZNI SREDNJI VEK

Obravnavali bomo utrjevanje zametkov držav zahodne Evrope in razvoj stanovskih monarhij; tako tudi poskuse utrjevanja cesarske oblasti s Friderikom I in Frid. II. Primerno pozornost bomo namenili križarskim vojnám tega časa, tako na Bližnjem Vzhodu kot v Evropi (Rekonkvista; na Baltiku; v južni Franciji).

Filozofija: ARISTOTEL.

Marec

Zgodovina: POZNI SREDNJI VEK

Obravnavali bomo gospodarske in družbene pogoje za razvoj humanizma. Razčlenili bomo posledice kuge in spremembe, ki jih bo povzročila na socialnem in ekonomskem nivoju.

Uvedli bomo tematiki Osmanskega cesarstva in trgovske velesile Benetk. Z iztočnico

stoletne vojne bomo orisali organizacijsko utrjevanje evropskih držav in razvoj vojaške ter pomorske tehnike v teku 14. in 15. stoletja, ki bodo podlaga za uveljavljanje evropske premoči na ostalih celinah.

Filozofija: HELENISTIČNE FILOZOFSKE STRUJE. AVGUŠTIN IN PATRISTIKA.

April – maj

Zgodovina: RENESANSA

Predelali bomo sledeče tematike: čedaljna krepitev zahodnih monarhij v obliki nacionalnih držav; kulturne spremembe v dobi Renesanse in postopno izpodbijanje univerzalističnih pogledov. Obravnavali bomo pomorska raziskovanja, špansko odkritje Amerike in propad Azteškega in Inkovskega cesarstva.

VERSKA REFORMA

Dijaki bodo spoznali figuro Karla V in problematike, ki jih je postavljalo izjemno raznoliko cesarstvo. Obravnavali bomo reformacijska gibanja, ki so temeljno vplivala na kasnejši razvoj Evrope. Posebno pozornost bomo namenili Martinu Lutru in njegovi zahtevi po reformi katoliške Cerkve; Jeanu Calvinu, Ulrichu Zwingliju in t.i. radikalni reformi.

Dijaki bodo spoznali reformacijo na Slovenskem, okolje in pogoji za Trubarjevo in Dalmatinovo delovanje.

Filozofija: SREDNJEVEŠKA FILOZOFIJA: Boetij. Islamski misleci. Debata o univerzalijah; Anzelm iz Aoste, Abelard, Albert Veliki in Tomaž Akvinski. Duns Skot in Viljem Ockhamski.

Skozi celo leto: DRŽAVLJANSKA VZGOJA

Z dijaki bomo analizirali in komentirali pomembnejše dogodke iz svetovne, politične in družbene aktualnosti. V teku razgovorov bomo izbrane tematike povezovali z obravnavo temeljnih načel italijanske ustave.

Dijak bo ob zaključku šolskega leta ocenjen pozitivno, če:

bo srednja ocena vseh preverjanj iz obeh štirimesečij enaka ali višja od 6.0 in bo dijak osvojil vsaj tričetrť učnih enot.